

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica

Správa o realizácii

Čiastkového monitorovacieho systému BIOTA

za rok 2008

V Banskej Bystrici, 09.04.2009

1. Aktuálny stav ČMS

Dlhodobý alarmujúci stav neplnenia Koncepcie aktualizácie a racionalizácie environmentálneho monitoringu vzhľadom na výšku pridelovaných prostriedkov, bol v roku 2008 podčiarknutý nepridelením žiadnych finančných prostriedkov na realizáciu ČMS BIOTA. Vzhľadom na spôsob života niektorých druhov rastlín a živočíchov a metódy ich monitorovania boli, tak ako v minulosti, monitorovacie aktivity financované z vlastných prostriedkov ŠOP SR už od januára 2008 v očakávaní, že prostriedky budú pridelené v zvyčajnom čase, t.j. polovici roka 2008. Nepridelením účelových prostriedkov z MŽP SR na realizáciu monitoringu sa tak ŠOP SR dostala do situácie, keď bolo nutné krátiť plnenie iných úloh PHÚ. Monitorovacie aktivity boli pozastavené. Následne bol upravený (minimalizovaný) rozsah monitoringu a monitorované boli len tie trvalé monitorovacie plochy (TMP), ktoré boli v blízkosti lokalít, na ktoré bola realizovaná služobná cesta pri plnení iných úloh. Spolu s realizáciou monitoringu z vlastného rozpočtu v prvom polroku 2008 bolo takýmto spôsobom pokrytých 26 % TMP. Úloha bola teda splnená len čiastočne, v rámci vlastných prostriedkov ŠOP SR. Zapojené boli všetky organizačné jednotky ŠOP SR.

ČMS Biota je členený na 3 subsystémy:

- Flóra
- Fauna
- Biotopy

1.1. Subsystém flóra

V roku 2008 mal pokračovať monitoring európsky významných druhov vyšších rastlín, podľa dohodnutej metodiky, vychádzajúcej z požiadaviek Európskej komisie k monitoringu a reportingu (čl. 11 a 17 smernice rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín). Pre monitoring 37 druhov vyšších rastlín je spracovaný podrobný harmonogram na roky 2005-2010, ktorý sa v rokoch 2005-2007 darilo z pridelovaných prostriedkov plniť. Ročne sa jedná o monitoring na 150 lokalitách. V roku 2008 však vzhľadom na skutočnosť, že z MŽP SR neboli pridelené prostriedky, sa podarilo realizovať monitoring len vo vlastnej réžii ŠOP SR pre 11 druhov na 50 lokalitách. Za rok 2008, tak chýbajú údaje o väčšine vzácných a ohrozených druhov rastlín európskeho významu, ktorých stav je SR povinná reportovať Európskej komisii v zmysle smernice o biotopoch.

Realizácia monitoringu flóry bola v súlade s Koncepciou aktualizácie a racionalizácie environmentálneho monitoringu, ale z potrebných 51 druhov bolo monitorovaných len 11 a len na niektorých trvalých plochách. Stratená bola kontinuita výsledkov od roku 2005, pri niektorých druhoch od roku 2001.

1.2. Subsystém fauna

Monitoring fauny pokračoval podľa aktualizovaného projektu ČMS Biota z roku 2000. Z doteraz monitorovaných 2 skupín a 6 druhov živočíchov európskeho významu (bocian biely, kamzík vrchovský, korytnačka močiarna, netopiere, dravce, vydra riečna, syseľ pasienkový, svišť vrchovský) boli monitorované len 4 druhy: kamzík vrchovský, vydra riečna, syseľ pasienkový a svišť vrchovský na obmedzenom počte trvalých plôch. Ani pre tieto druhy však nebude možné, na základe čiastkových výsledkov vyhodnocovať údaje a zovšeobecňovať ich pre reporting v zmysle smernice o biotopoch.

Monitorovaný druh/skupina	Počet každoročne monitorovaných plôch od	Počet monitorovaných plôch v roku 2008
---------------------------	--	--

	roku 2001	
bocian biely	450	122
vydra riečna	90	35
kamzík vrchovský	2 (TANAP, NAPANT)	2 (TANAP, NAPANT)
korytnačka močiarna	7	1
sysel' pasienkový	40	0
svišť vrchovský	2 (TANAP, NAPANT)	0
netopiere (24 druhov)	20	0
dravce (3 druhy)	58	6

Realizácia monitoringu fauny bola v súlade s Koncepciou aktualizácie a racionalizácie environmentálneho monitoringu. Z potrebných 153 živočíchov a 81 vtákov bol zabezpečený nekompletný monitoring 5 druhov živočíchov. Pri troch štvrtinách monitorovacích plôch a kompletne pre sysľa, svišťa a netopiere bola stratená kontinuita výsledkov od roku 2001.

1.3. Subsystem biotopy

Monitoring prírodných biotopov nie je dlhodobo realizovaný vzhľadom na výšku pridelovaných prostriedkov, ktorá je využívaná na monitoring vybraných druhov rastlín a živočíchov. V roku 2008 nebol monitoring realizovaný vzhľadom na nepridelené finančné prostriedky.

3. Finančné vyhodnotenie

Sumy v tis. SK

Monitorovaný podsystem	2008	
	Kapitálové	Bežné
FAUNA	0	388
FLÓRA	0	127
BIOTOPY	-	-

Keďže na realizáciu monitoringu ČMS BIOTA neboli pridelené prostriedky, mzdy a PHM niektorých vlastných zamestnancov pri kontrole 11 druhov rastlín na 50 lokalitách a 5 druhov živočíchov na 166 lokalitách boli kryté z vlastného rozpočtu ŠOP SR.